

SWEDSECS DISCIPLINNÄMND

BESLUT 2019-07-03
2019:25SwedSec Licensiering AB
Licenshavaren**BESLUT**

Disciplinnämnden återkallar licenshavarens licens.

SKÄLBakgrund

Licenshavaren var vid tiden för de aktuella händelserna anställd som företagsrådgivare och kredithandläggare hos ett anslutet företag och innehavare av aktiv licens hos SwedSec Licensiering AB ("SwedSec"). Hans licens är numera vilande.

Företaget har anmält att licenshavaren har agerat i strid med flera interna och externa regler.

Med hänvisning till företagets anmälan har SwedSecs disciplinutskott begärt att disciplinnämnden återkallar licenshavarens licens.

Företaget har anfört i huvudsak följande:

Licenshavaren har under 2017 och 2018 inte kontrollerat eller dokumenterat underlag avseende väsentliga inkomstskillnader mellan kredittagares angivna inkomst i kreditansökan i förhållande till uppgifter från UC. I 13 ärenden avvek inkomsten – i ett flertal ärenden kraftigt – och det fanns inget underlag som styrkte den angivna inkomsten. En konsekvens av detta är att krediter beviljats trots att kreditkalkylen inte gått ihop. Sådana ärenden ska anmälas till lokal kreditkommitté för vidare utredning, om handläggaren ändå ansett att krediten ska beviljas. Licenshavarens agerande har inneburit en risk för att kredittagarens återbetalningsförmåga inte är tillräcklig. Han har därmed utsatt såväl företaget som kunder för kreditrisker. – UC lagras automatiskt i företagets creditsystem och i de fall kundens egna uppgifter avviker väsentligt varnar systemet. I sådana fall ska handläggaren dokumentera skälet till inkomstskillnaden och underlagen ska sparas i företagets creditsystem.

Beslut om krediter ska alltid fattas av två eller fler tjänstemän med beviljningsrätt. Om en betalningsanmärkning finns syns detta tydligt i företagets system genom en varning. I ett kreditärende hade licenshavaren inte tagit hänsyn till att det hade funnits en betalningsanmärkning, och ärendet hade inte heller anmälts till den lokala kreditkommittén i enlighet med företagets regler. Vid kreditgivning till en juridisk person hade licenshavaren underlåtit att till den lokala kreditkommittén – trots varningar i systemet – ange uppgifter om betalningsanmärkningar samt skuldsaldo hos Kronofogdemyndigheten. Den juridiska personen var klassificerad som förhöjd risk vilket inte heller angetts i beslutsunderlaget. I två kreditärenden hade licenshavaren inte tagit med kredittagarens samtliga krediter och därigenom hållit sig inom sin beviljningsrätt. I minst fem kreditärenden hade licenshavaren underlåtit att räkna med barn i kreditkalkylen, vilket ledde till en bättre kalkyl. Våren 2018 beviljade licenshavaren en kredit som avsåg köp av en fastighet. Kredittagaren skulle bo i en av fastighetens lägenheter och hyra ut övriga. När licenshavaren senare beviljade en andra kredit till samma kredittagare för köp av en privat villa överträdde han sin beviljningsrätt. I kreditunderlaget för lånet har han inte tagit med den första krediten. Därmed har det sett ut som om ärendet inte behövde anmälas till lokala kreditkommittén. – Vid företagets utredning framkom vidare att säkerhet saknades vid belåning av fastighet i två ärenden. I det ena fallet saknades säkerhet vid beviljningstillfället. I det andra fanns säkerhet vid beviljningstillfället, men dagen innan utbetalning överlät kunden fastigheten, vilket innebar att det saknades säkerhet vid utbetalning av krediten.

Företagets kunder delas in i tre riskklasser; låg, normal och hög. Utöver det finns en riskprofil för förhöjd risk, om kundens beteende har skapat en tydlig misstanke som inte kan förklaras av kunden. Denna markering utförs av en särskild grupp inom företaget i samband med att en intern utredning startar. Om en kund är markerad med förhöjd risk ska alltid kundkännedomen uppdateras när nya produkter eller tjänster tecknas. – Vid företagets utredning framkom att två av de kredittagare som licenshavaren beviljat krediter åt är markerade med denna riskprofil. Licenshavaren har inte inhämtat skärpt kundkännedom eller godkännande av ansvarig chef gällande utökning av engagemang. Även kredittagarnas gemensamma bolag är markerat med förhöjd risk. Inte heller i detta fall har licenshavaren inhämtat skärpt kundkännedom eller godkännande av ansvarig chef. Vid genomgång av bolagets rörelsekonto återfanns transaktioner som avvek från angivet syfte med kontot. Licenshavaren har inte ifrågasatt eller dokumenterat skäl till detta. I flertalet andra fall har licenshavaren inhämtat kundkännedom, men syfte och art med berörda konton har utelämnats. I dessa fall borde inte kundrelationen ha inletts eller utvecklats.

Sammantaget anser företaget att licenshavaren har agerat i strid med interna och externa regler vad avser förfarandet vid hantering av inkomster, intern eskaleringsrutin, innehåll i kreditunderlag, säkerheter vid bolån och bristande följsamhet till regelverket avseende penningtvätt och finansiering av terrorism. Licenshavarens agerande har inneburit risk för att kredittagarens återbetalningsförmåga inte är tillräcklig och därmed utsatt såväl företaget som kunder för kreditrisker. Han har inte heller agerat vid avvikande transaktionsbeteende vilket

inneburit att transaktioner genomförts på oklara grunder. Detta har i sin tur inneburit risk för att företaget utnyttjats för penningtvätt och finansiering av terrorism.

Licenshavaren har årligen bekräftat att han tagit del av och förstått företagets interna regler och instruktioner. Därutöver har han varje år genomgått den årliga kunskapsuppdateringen som SwedSec kräver för att inneha licens. – Licenshavaren har avslutat sin anställning. Företaget anser att hans överträdelser av gällande regler bör leda till att licensen återkallas.

Licenshavaren har beretts tillfälle att yttra sig över företagets anmälan men har inte hört av sig.

Överväganden

Ingen av parterna har begärt muntlig förhandling. Disciplinnämnden har tagit del av handlingarna i ärendet.

Disciplinnämnden gör följande bedömning.

Det finns inte grund för att ifrågasätta företagets uppgifter. Det får genom dessa anses utrett att licenshavaren agerat på sätt som framgår av företagets anmälan. Agerandet strider mot företagets kreditregelverk och företagets regler om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, vilka grundar sig på lag och Finansinspektionens föreskrifter.

Licenshavaren har genom sitt agerande allvarligt åsidosatt vad som ålegat honom i tjänsten. Det är fråga om ett flertal överträdelser som pågått under en längre tid. Hans handlande har utsatt såväl företaget som kunder för ekonomiska risker och också inneburit en risk för att företaget utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Disciplinnämnden delar utskottets bedömning att licenshavaren genom sitt agerande har visat sig olämplig som licenshavare. Hans licens bör därför återkallas.

På disciplinnämndens vägnar

Ann-Christine Lindeblad

I nämndens beslut har deltagit justitierådet Ann-Christine Lindeblad, bolagsjuristen Mats Beckman, civilekonomen Ragnar Boman, f.d. chefsjuristen Jan Persson och justitierådet Kristina Ståhl.